

Summary

Mysločovice (Zlín District), "Široký", "Stadliska". Surveyed cultural layer contained (among others) pottery sherds dated to the Late Iron Age.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Němčice nad Hanou (okr. Prostějov)

Ulice Hřbitovní, parc. č. 3200/1.

Doba halštatská, platěnická kultura. Sídliště. Záchranný výzkum.

Ve dnech 26. února 2019 až 23. dubna 2019 probíhal archeologický dohled související s úpravou distribuční sítě VN a NN v Němčicích nad Hanou, okr. Prostějov (Němčice n. H., DTS2 Novosady, kVN, kNN – č. stavby 1040009302). Liniový výkop určený pro pokládku kabelů protnul při západním konci ulice Hřbitovní (parc. č. 3200/1) mohutnější kulturní vrstvu obsahující mj. keramiku platěnické kultury starší doby železné (ZM ČR 1 : 10 000, list 24-42-04, okolí bodu 11:131). Tato dokládá výrazné halštatské osídlení v této části němčického katastru a lze ji patrně spojit s již dříve známým sídlištěm rozloženým v nedaleké poloze „Za hájem“ (viz Fojtík, Veselá 2013, 73, lokalita č. 17 v mapě na str. 80) a soudobým žárovým pohřebištěm v hlínku cihelny (viz Fojtík, Veselá 2013, 70, lokalita č. 3 v mapě na str. 80, vyobrazení na str. 84). Rozsahem spíše drobnější záchranný archeologický výzkum tak poskytl cenný poznatek k upřesnění archeologické topografie nebývale bohatého pravěkého a raně historického osídlení mikroregionu Němčicka.

Literatura

Fojtík, P., Veselá, B. 2013: Pravěké a raně historické osídlení katastru města Němčice nad Hanou (okr. Prostějov). *Střední Morava* 35, 63–88.

Zusammenfassung

Němčice nad Hanou (Bez. Prostějov). Hřbitovní Straße, Parz. Nr. 3200/1. Hallstattzeit (Platěnice Phase der Lausitzer Urnenfelderkultur). Siedlung. Rettungsgrabung.

Pavel Fojtík

Otrokovice (k. ú. Kvítkovice u Otrokovíc, okr. Zlín) „Rybníčky“.

Doba halštatská, doba laténská. Sídliště, zahlobená chata, zásobní jáma. Záchranný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1 : 10 000, list 25-31-04 v okolí bodu určeného koordináty 244/87 mm od Z/J s. č.

Jeden z objektů, zachycený v hraně skrývky pro propojovací komunikaci mezi čerpacími stanicemi (podrobněji viz oddíl Doba bronzová), měl nepravidelný tvar a v jeho dně byly zjištěny stopy po sloupové konstrukci. Jeho výplň poskytla keramiku typickou pro mladší dobu železnou. V tomto případě se tedy jednalo o relikt částečně zahlobené chaty. Další z objektů byl zásobní jámou s poměrně úzkým ústím, jejíž spodní část byla doslova vyplněna destrukčními vrstvami, pocházejícími původně z konstrukcí nadzemní stavby (obr. 14). Z tohoto objektu pochází téměř 1 700 různých zlomků mazanic nesoucích nejružnější škálu otisků a dokladů původních použitých konstrukčních prvků. Podobné situaci a jejímu vyhodnocení vzhledem k použité

stavební technologii se v této lokalitě věnoval v minulosti A. Zůbek (2003, 115–120). Doprovodným materiálem je objekt datován do halštatského období.

Literatura

Zůbek, A. 2003: Výsledky analýzy souboru fragmentů vypálené mazanice z Malenovic „Mezicestí“ (okr. Zlín). *Pravěk* Nová řada 12/2002, 115–120.

Summary

Otrokovice (Kvítkovice u Otrokovíc cadastre, Zlín district). A remnant of a sunken hut dated to the Late Iron Age and one storage pit filled with remains of a destruction of a log-cabin hut dated to the Early Iron Age were excavated during the construction of a connection road between petrol stations.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Obr. 14. Otrokovice/Zlín (k. ú. Kvítkovice u Otrokovíc / Malenovice u Zlína). Zásobní jáma z doby halštatské vyplněná mazanícovou destrukcí nadzemní stavby. Foto M. Popelka.

Fig. 14. Otrokovice/Zlín (Kvítkovice u Otrokovíc / Malenovice u Zlína cadastre). A storage pit dated to the Early Iron Age filled with remnants of a burned down aboveground building. Foto by M. Popelka.

Polkovice (okr. Přerov)

„Ostrovy“.

Pozdní doba halštatská. Aktivita. Nomádské kultury. Detektorový náález.

Lokalizace: ZM ČR 1 : 10 000 list 24-24-24, širší okolí bodu vymezeného koordináty 384/375 mm od Z/J s. č.

Mezi souborem předmětů předaných ke zpracování a následnému odevzdání příslušným sbírkotvorným organizacím (podrobněji viz k. ú. Čechy pod Kosířem v tomto oddíle) byly dále dva hroty šípů východního typu z k. ú. Polkovice – poloha „Ostrovy“ (nálezcce Tomáš Jursa z Olomouce). Trojhrbitý hrot s vnější tulejkou (obr. 4: 3) lze přiřadit k typu II.B.2.a v třídění A Hellmuth (2006) a časově fixovat do tzv. I. (staršího) horizontu výskytu nálezů východního typu ve střední Evropě, fáze HaC2–HaD1 (Klápa 2016, 96). Druhý, chronologicky mladší hrot s vnitřní tulejkou (obr. 4: 4), pak náleží v členění A. Kozubové (2013) k typu I 2b a časově spadá do II. (mladšího) horizontu výskytu nálezů

východního typu, fáze HaD2–HaD3 (Klápa 2016, 97; podrobněji viz k. ú. *Čechy pod Kostřem* v tomto oddíle).

U lokality Polkovice – „Ostrovy“ se setkáváme s hroty chronologicky staršími i mladšími, přičemž převažují ty starší (Bartík et al. 2017, Fig. 4: 125, 126). Společný výskyt na jedné lokalitě není nic výjimečného a může být indikátorem sídelní aktivity po celé 6. stol. př. Kr., což potvrzují i chronologicky citlivé nálezy bronzových spon, starších loďkovitých typu Šmarjeta (HaC2–HaD1; Čižmář et al. 2011, obr. 4: 6) a mladší se zdobenou patkou (HaD2–HaD3; Čižmář 2006, obr. 1: 3, 4, 6).

Literatura

- Bartík, J., Čermáková, E., Čižmářová, V., Čižmář, I., Čižmář, M. (†), Daňhel, M., Fojtík, P., Frolík, J., Golec, M., Kalábek, M., Klápa, O., Knotek, P., Komoróczy, B., Langová, J., Merta, T., Musil, J., Novák, M., Popelka, M., Rožnovský, D., Říčan, D., Sedláček, R., Schenk, Z., Šín, P., Šmerda, J., Tomešová, B., Válek, D., Vích, D., Vránová, V., Waldhauser, J., Zeman, T. 2017: The Vekerzug and other Eastern cultures in the Czech Republic. *Studia Archaeologica Brunensia* 22(1), 27–68.
- Čižmář, M. 2006: K jednomu typu pozdně halštatské spony na Moravě. *Pravěk Nová řada* 14/2004, 365–372.
- Čižmář, M., Čižmářová, J., Kejzlar, M. 2011: Detektorová prospekce archeologických lokalit na Moravě v roce 2010. *Přehled výzkumů* 52(2), 86–95.
- Hellmuth, A. 2006: *Pfeilspitzen. Untersuchungen zu den sogenannten skythischen Pfeilspitzen aus der befestigten Höhensiedlung von Smolnice-Molpír*. Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie 128. Bonn: Habelt, 15–169.
- Klápa, O. 2016: „Skýtské“ nálezy na Moravě. Rkp. bakalářské práce. Slezská univerzita. Filozoficko-přírodovědecká fakulta. Ústav archeologie. Uloženo: Univerzitní knihovna Slezské univerzity.
- Kozubová, A. 2013: *Pohrebiská vekerzugskej kultúry v Chotíne na juhozápadnom Slovensku. Vyhodnotenie*. Dissertationes Archaeologicae Bratislavenses 1. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave.

Summary

Polkovice (Přerov District), “Ostrovy”. A detector find of two bronze arrowheads dated to HaC2–HaD1 and HaD2–HaD3

horizons and of the Early Iron Age refers to other finds already known from this site.

Adam Fojtík, Marek Novák, Miroslav Popelka

Seloutky (okr. Prostějov)

„Na Šťastných“, parc. č. 1693/4.

Doba haltštatská, platěnická kultura. Žárové pohřebiště. Záchraný výzkum.

V červenci 2019 realizovalo prostějovské pracoviště Ústavu archeologické památkové péče Brno záchraných archeologický výzkum vyvolaný terénními úpravami v těsné blízkosti novostavby rodinného domu při severním okraji Seloutek, okr. Prostějov, v trati „Na Šťastných“, který přímo navázal na odkryvy provedené na parc. č. 1693/4 v roce 2017 (cf. Fojtík 2018). Akce byla organizována ve spolupráci s pracovníky a studenty sekce archeologie KHI UP Olomouc (M. Golec a Z. Mírová) a americkou univerzitou DuPage z Chicaga (M. Dietz a J. Staeck). Pohřebiště platěnické skupiny východohalštatské kultury zde bylo zkoumáno A. Gottwaldem poprvé v letech 1926–1928 a dále K. Dobešem v roce 1934. Celkem bylo odkryto 26 hrobů, z nichž se vymykaly komorové hroby s kamennými závaly. Hrob H2/1926 po nedávné revizi vydal velmi cenné zjištění – jde o jediný evidovaný platěnický hrob na Moravě s uložením spáleného čtyřkolového vozu (spolu se dvěma železnými udidly se vyskytl i železný zákolník a především doposud nerozpoznané kování ráfků kol, Mírová 2019, 282–284; Z. Mírová in: Golec, Fojtík v tisku). K obnovení výzkumu seloutecké nekropole došlo v souvislosti se stavebními aktivitami v letech 2012 a 2017; nově bylo zdokumentováno 18 hrobů, z nichž sedm reprezentovalo právě rozměrné komorové hroby s mohutnými kamennými závaly a početným inventářem. Letošní sezóna poskytla dva obdobné komorové hroby H1/2019 a H2/2019, čímž pohřebiště k dnešnímu dni vydalo celkem 46 hrobů. Zatímco H1/2019 náležel dle inventáře (jantarové a skleněné korálky, Fe jehlice a náramek/nápažník, 2 bronzové náušnice/záušnice) pravděpodobně ženě z fáze Ha D1, tak H2/2019 (obr. 15) náležel muži z fáze Ha C2, na

Obr. 15. Seloutky, okr. Prostějov, „Na Šťastných“. Komorový hrob č. 2/2019. Foto P. Fojtík.

Abb. 15. Seloutky, Bez. Prostějov, „Na Šťastných“. Kammergrab Nr. 2/2019. Foto P. Fojtík.